

INLEIDING (10 N)

Welkom te FREYR, geklasseerd als Buitengewoon Patrimonium van Wallonië. Onze vereniging dankt hartelijk de Heer Aldert Koop, uit Leiden, voor zijn medewerking in de samenstelling van de tekst van dit vertrek en deze van de andere zalen.

U vindt in elk vertrek een houder met een beschrijving van de kamer. Deze is beschikbaar in het Frans, Nederlands, Engels en Duits. Na het lezen van deze beschrijving, zet die terug in het originele schap.

U bevindt zich hier in het centrum van de woning, de tuinen en de omgeving waarvan hier enkele bijzonderheden:

Vermenging van Klassieke en Germaanse invloeden

Ten gevolge van de verdeling van het land van Lotharius (870), liep de grens tussen Frankrijk en het Heilige Roomse Keizerrijk via de Maas, de Saône en de Rhône. Aangezien het gebied van Dinant op het nippertje aan de annexaties van Lodewijk XIV ontsnapte, bleef de vermenging van deze invloeden tot de Franse Revolutie gehandhaafd.

Zo is ook Freÿr een Germaanse naam. Freyer is Apollo uit de Germaans-Skandinavische mythologie.

De tuin is typisch Frans, zonder bloemen en ingericht langs verschillende symmetrische assen, en de Frederikszaal, het kleine paviljoen dat de tuin domineert, is een mengsel van stijlen met zijn Lodewijk XVI voorgevel (klassiek Frans) en zijn Rococo koepel uit het gebied aan de overkant van de Rijn (het Keizerrijk).

Soberheid

De voorgevels in de stijl van de Renaissance uit de Maasstreek zijn typisch voor een gebied, dat zich uitstreckte van Fumay (Frankrijk) tot Roermond (Nederland). Hoe dichterbij het politiek-economische centrum (Luik) kwam, hoe rijker de voorgevels werden. Zo ziet men deze soberheid van Freÿr, typerend voor het zuiden van dit geografische geheel, ook in het noorden, onder andere bij de commanderij van Alten Biesen (VL) en het kasteel van Hoensbroeck (NL).

Provincialisme

Dit kenmerk hangt samen met de ontoegankelijkheid van de Ardennen en dus met de traagheid waarmee nieuwe stijlen en ideeën tot het gebied doordrongen. Dit is, wat de drie voorgevels betreft, te zien in de handhaving van de Renaissance stijl gedurende meer dan twee eeuwen: van 1571 tot 1776. Dit geldt ook voor het archaïsme van de eerste tuinen die na 1637 aan beide kanten van het huis werden aangelegd en waarvan de tekening uitging van de stijl die aan het einde van de Bourgondische periode in zwang was (15de eeuw).

U zal hier dus eerder de eenvoudige goede smaak aantreffen van een zomerberblijf dan de pracht en praal van sommige Engelse kastelen of Italiaanse paleizen.

Vrouwelijke atmosfeer

Dit fenomeen houdt verband met de geschiedenis van de familie Beaufort. Zij doken in 1006 op als procureurs van Hoei. Zij waren de oorsprong van verschillende geslachten, waarvan die van Spontin (en van Freÿr) en die van Vêves. Deze families speelden een belangrijke rol tijdens de feodaliteit, soms met akelige gebeurtenissen, zoals tijdens de koeienoorlog (einde 13de eeuw).

Vanaf de vereniging van Nederlandse gewesten, onder de hertogen van Bourgondië (begin 15de eeuw), bleven zij op hun grondgebied zitten en raakten zij meer en meer in verval, in plaats van tot de hofkringen te gaan behoren. Aan het einde van de 16de eeuw, kwam de tak van Freÿr weer op en veranderde van strategie: “Liefhebben, geen oorlog voeren”. Zij namen dit devies over van de Habsburgers - nagenoeg dat van de jaren zestig - maar met een kleine toelichting: “de liefde van en voor vrouwen van rijkere families en met hogere titels dan de hunne!” Op vijf generaties schopte deze tak van de familie van eenvoudige "Sire de Freÿr" tot de Gotha (de lijst van de hoge Europese adel) las "Hertog van Beaufort-Spontin".

Gedurende deze periode ontwikkelde Freÿr zich geleidelijk, in positieve zin, onder de invloed van deze vrouwen, die aan Freÿr die vrouwelijke toets en typische van de Renaissance-levenskunst gaven, die contrasteert met de machtige uitstraling van feodale burchten.

Families

Freÿr is vanaf het begin een familieverblijf geweest, en als zodanig erkend door de Graaf van Namen, ten gunste van de Rochefort-Orjos (1378). Het was ten gevolge van huwelijken overgegaan naar de Beaufort-Spontins (1410), daarna naar de Laubespins (1852), en ten slotte naar de Bonaerts (1966), die het overdroegen aan de VZW *Le Domaine de Freÿr* (1989).

Dit verklaart waarom een derde van de schilderijen familieportretten zijn.

Vandaag nog zetten nakomelingen van deze familie en vrijwilligers zich in om dit erfgoed te onderhouden. Alzo blijft het toegankelijk voor u als bevoorrecht getuige van ons verleden en onze geschiedenis. Het is u toevertrouwd tijdens uw bezoek. Zorg ervoor. Uw financiële bijdrage, hoe bescheiden ook in vergelijking met de totale kosten, is van onschatbare waarde.

Dit document is te downloaden uit
www.freyr.be/docs/guiding/dg--teksten-om-op-kasteel-freyr-rond-te-leiden.php